

Segesváron folytatódik a megomlott várfalak újjáépítése

Elterelni a gépjárműforgalmat

Segesvári vendégoldalunk a 6. oldalon

Fotó: Nagy Tibor

Márciusban a polgármesteri hivatal támogatásával nekifogtak a katolikus templom mögött a leomlott várfal viszszaépítésének, megerősítésének, restaurálásának, amelyet a Nits cég tervei alapján a Ban Dom Invest Kft. végez. A határidő 2023. március 8-a.

Bodolai Gyöngyi

Bár évek óta folyik a várfal megerősítése, ameddig a gépjárműforgalomtól nem sikerül megszabadítani a város központi és különösen a vár alatti részét, addig a várfal ki van téve a nehéz járművek okozta rezgéseknek, ami folyamatosan rongálja. A várdomb alatt ugyanis egy vízréteg húzódik, ezért az alapja nem stabil, ennek következtében sérüléke-

nyebbek, és megomlanak a falak. Másrészt kiderült, hogy amikor a várfalakat építették, vízvezetőket képeztek ki, amit utólag csövekre cseréltek, de mivel azok eldugultak, a víz máshol keresett magának utat. Bár a város dombokon épült, Segesvár vizenyős terület, nedves levegővel – tájékoztatott Gál Ernő városi tanácsos.

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Indul a nevezés a Székely Vágtára

Egyéves kihagyás után ismét megrendezik Székelyföld legnagyobb lovas eseményét, a Székely Vágtát. A tizedik, jubileumi versenyre június 26-án kerül sor a megszokott helyszínén, a háromszéki Maksa melletti Óriáspince-tetőn.

2.

Véget értek a gyulakutai ásatások

Az elmúlt héten Gyulakután befejeződtek azok a régészeti ásatások, amelyeket kötelezően előírt a művelődési minisztérium a református templomnál végzett felújítási munkálatok során. A Maros Megyei Múzeum által végzett feltárások három szakaszban zajlottak: februárban László Keve régész vezetésével megnyitották a templomban négy szelvényt, majd Gál Szilárd régész feltárta a Szövérdei-Bethlen-kriptát a templom szentélyrészében, az elmúlt két hétben pedig a templomkertben végzett ásatásokat a vízvezetés kialakítása előtt.

8.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Ne hagyja ki az újabb hagyományos tavaszi szőnyegvásárt!

Az április 16–30. közötti időszakban, naponta 9–20, pénteken és szombaton 9–18 óra között, biztonságos körülmények közepette várunk minden vásárlót. Szőnyegek, futószőnyegek nagy választékban, promóciós áron!

SAMIRA

Marosvásárhely,
Bartók Béla utca 1–3. szám

Telefon: 0265/269-295, 0740-187-603.

Aktuális

A hiúság háborúja

Mózes Edith

Totális háború dúl a hatalom háza táján. Kormányválság van, bár ezt próbálják tagadni egyesek. A kormány kinlódik, a kormánytagok egymást vádolják a kialakult helyzet miatt, az ellenzék, főleg a szociáldemokraták, előre hozott választásokat emlegetnek, de a vádaskodáson kívül nem mutatnak fel alternatívát sem az egészségügyi, sem a gazdasági válságra.

Egyébként a megoldások a kormányalakítás körüli vitákban sem körvonalazódtak, úgy általánosságban mindenki a reformok szükségességéről beszélt, viszont a kinevezéseknél a pártérdekeket tartották szem előtt. A koalícióban kezdettől érezhető volt a feszültség, szinte borítékolható volt a kormányválság. Ami nem sokáig várható magára, bár egyelőre csak Vlad Voiculescu egészségügyi miniszternek és Andreea Moldovan államtitkárnak kellett távoznia a kormányból. Ami egyben azt is jelenti, hogy az **USR-PLUS** lett a bűnbak.

Az **USR** persze azonnal bejelentette, hogy megvonja a bizalmat Florin Cîțu-tól, ezzel próbálva belháborút kirobbantani a liberálisok között. Cîțu miniszterelnök nagyszabású politikai válságot idézett elő „a hiúság apró (Folytatás a 3. oldalon)

Június 30-ig gázszolgáltatót kell választani

Fotó: Karácsonyi Zsigmond (archív)

Mint ismeretes, az energiapiaci liberalizáció tanácsalanságát eredményezett a fogyasztók körében, sokan nem tudták eldönteni, hogy maradjanak-e a régi szolgáltatójuknál vagy váltsanak. S ha váltanak, akkor milyen szempontokat kell figyelembe venniük, hogy a legelőnyösebb áron és legmegbízhatóbb szolgáltatóval kössenek szerződést? A gázár liberalizációja 2020. július elsejétől, míg a villanyáramé 2021. január elsejétől következett be. Ezzel megszűnt a szabályozott ár, ami azt jelenti, hogy nem az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság szabja meg, hanem a szolgáltató dönti el, milyen áron forgalmazza az energiát.

Ha nem lesz más választás, az eredeti szolgáltató szabadpiaci árával számláznak

A fogyasztó több szolgáltató ajánlata közül választhat. A legnagyobb Maros megyei gázszolgáltató, az E.On közleményt juttatott el a szerkesztőségünkhöz, amelyben öt pontban ajánlást fogalmaz meg azzal kapcsolatban, hogy mit aján-

latos figyelembe venni a szolgáltató kiválasztásánál.

A fogyasztónak elsősorban azt kell ellenőriznie, hogy szabadpiaci áron jut-e az energiához vagy sem. Az E.Onnál egyszerű ezt megtenni. Ha a számla első oldalán az jelenik meg román nyelven, hogy Produs de gaze naturale, akkor a fogyasztó még nem tért rá a szabadpiaci szolgáltatásra. Ha nem, akkor bármikor megteheti ezt. A határidő: június 30. Abban az esetben, ha a fogyasztó e dátumig nem él a választás lehetőségével, akkor az eredeti szolgáltató július 1-jétől automatikusan áthelyezi a fogyasztót a szabadpiaci szolgáltatásra. Erről írásban értesítik a fogyasztót.

Másodsorban: ajánlatos tanulmányozni az ANRE, az Országos Energiaár-szabályozó Hatóság internetes oldalán (anre.ro) közzétett összehasonlító táblázatot (Comparator oferte). Minden esetben figyelni kell a szolgáltatói árra, az ár érvényességének időtartamára s az ajánlaton feltüntetett árak módosítási feltételeire. Az E.On esetében választható a fix vagy a változó ár, illetve műszaki szolgáltatásokkal összekötött szerződés. Ezekről az ajánlatokról a www.eon.ro honla-

pon lehet tájékozódni, illetve telefonon a 0800-800-366 vagy a 0800-800-900-as számon lehet érdeklődni.

Az E.On közleményében arra is felhívja a figyelmet, hogy a szabadpiaci szolgáltatásra való áttérés

semmibe sem kerül, a szolgáltatás folytonos marad, nem lesz kiesés, és a szolgáltatónak kötelessége a sürgősségi beavatkozást elvégezni esetleges üzemzavar esetén.

Harmadsorban: az ár fontos tényező, de nem az egyetlen fontos kritérium. Az ajánlatok tanulmányozásánál oda kell figyelni, hogy a szolgáltató működtet-e ügyfélszolgálati központot, telefonos tudakozót, online portált, mobilalkalmazást, hogy ezekkel könnyebb legyen az ügyintézés, a fogyasztás bejelentése és a számlafizetés. Az E.On rendelkezik kiegészítő szolgáltatásokkal, működteti az eon.ro honlapot, az E.ON Myline applikációt, az ingyenes tudakozót, az E.On Bookingot, amely révén előjegyzés kérhető az E.On irodáiba, illetve az info SMS-t, hová elküldhető a leolvasott index, és lekérhető a számla értéke.

Figyelni kell a hálózati díjra

Negyedsorban: figyelembe kell venni a szolgáltató anyagi hátterét és művelti képességét, amely biztosítja a garanciát arra, hogy hosszú távú és megbízható szolgáltatóról van

szó. Az E.On 16 éve szolgált energiát – földgázt és villamos energiát – több mint 3,3 millió romániai fogyasztónak.

Ötödsorban: nem kell elsielni az új szerződés aláírását. Aláírás előtt nagyon oda kell figyelni a dokumentumok tartalmára, s nem kell semmit aláírni, amíg fontos információk hiányoznak a szövegből. Például a szolgáltatói ár összes összetevője, a számlafizetési határidők, a szerződés időtartama, a szerződésfelbontás illetéke stb.

A szakértők szerint azt is ellenőrizni kell, hogy a hálózati díj benne van-e a végleges árban, ugyanis a szolgáltatók olyan ajánlatokat is közzétesznek, amelyekben nincs benne a hálózati díj. Ezt azért nem tüntetik fel, mert például Erdélyben, a kiterjedt gázhálózat miatt, magasabb a hálózati díj, mint máshol. Ezért működtetése sokkal költségesebb, mint például a déli megyékben, ahol falun nincs gázszolgáltatás, s csak a rövidebb városi vezetékhatásokat kell üzemeltetni. (mezey)

Fotó: Nagy Tibor

Mi a lakosság véleménye a gazdaságról és a munkaerőpiacról a Covid-19 összefüggésében?

Szociológiai kutatások azt mutatják, hogy az állampolgároknak csak 16%-a értékeli pozitívan a nemzetgazdaságot, bár az Országos Statisztikai Intézet által közzétett legfrissebb adatok a gazdaság fellendülését jelzik 2020 utolsó negyedében. Annak ellenére, hogy nem túl optimisták a nemzetgazdasággal kapcsolatban, a megkérdezettek 65%-a azt állítja, hogy háztartásuk pénzügyi helyzete jelenleg jó vagy nagyon jó.

Hasonlóképpen, a munkahellyel rendelkezők 79%-a pozitívan értékeli a helyzetet. Ugyanakkor általános értékelésként jelenleg csak 29%-uk elégedett a munkakörülményekkel Romániában. Ez egy aggasztó adat, amely összefüggésben állhat azok arányával, akiknek, bár van munkájuk, elszegényedés fenyegeti őket. Az Eurostat adatai szerint az alkalmazottak 15,7%-a volt ilyen helyzetben 2019-ben.

Az emberek pesszimistán értékelik az élet-színvonalat is. A válaszadók mindössze 21%-a állítja, hogy az életszínvonal emelkedett a

korábbi évekhez képest, bár, amint azt az Országos Statisztikai Intézet adatai mutatják, a pandémia kezdetét leszámítva, a GDP és az egy főre eső GDP jelentős növekedését tapasztaltuk az elmúlt években. Jelentős a különbség a gazdasági fejlődés és ennek a fejlődésnek a lakosság általi negatív érzékelése, megítélése között.

A Covid-19 által okozott válság minden társadalmi réteget érint. Az embereknek csak 10%-a állítja, hogy a tavalyi évhez képest több munkalehetőség kínálkozik. 78%-uk úgy véli, hogy az előző évhez képest több a munkanélküli, és 65%-uk ismer olyan személyeket, akik már elveszítették munkahelyüket, vagy veszélyben van a munkahelyük. A statisztikák szerint 2020 májusa és 2021 januárja között 42.600 személlyel növekedett a munkanélküliek száma. A megkérdezettek 13%-a állítja, hogy a Covid-19 járvány jelentős hatással volt a munkahelyükre vagy a vállalkozásukra.

A közgazdasági és munkaerőpiaci értékeléseket a Covid-19 kontextusában befolyásolja a válaszadók anyagi helyzete és oktatási

szintje. A magasabb életszínvonalal, jobb munkahellyel, felsőfokú képzéssel rendelkezők lényegesen optimistábbak, és kevésbé befolyásolja őket a világiárvány. A legnagyobb kockázatot a bizonytalanság mellett a társadalmi egyenlőtlenségek elmélyülése jelent, nem pedig azok korlátozása. Ezenkívül az értékelések szorosan összefüggenek, ami azt jelzi, hogy a jelenlegi gazdasági és társadalmi valóságot viszonylag homogén módon értelmezik.

A gazdaság alakulása az EUROSTAT és INS adatai szerint

A fenntartható gazdasági növekedést, a tisztességes munkára és a növekedésre vonatkozó 8. fenntartható fejlesztési cél részeként a polgárok jólétének alakulása alapján kell meghatározni. Románia esetében az egy főre jutó reál GDP 2002 és 2008 között folyamatosan nőtt, az egy főre eső 4260 euróról 6730 euróra.

Következik a gazdasági válság időszaka, amikor a mutató értéke csökken, így csak 2013-ban regisztrálunk magasabb értéket (6770 euró), mint 2018-ban. 2013 után az egy

főre eső reál GDP folyamatosan emelkedik, 9.110 euró 2019-ben. A 2020-as évet a Covid-19 járvány és annak gazdasági hatásai befolyásolják, az egy főre jutó reál GDP (8780 euró) valamivel meghaladja a 2018-as évet (8700 euró). A pozitív fejlődés ellenére Románia nem képes jelentősen csökkenteni a lemaradást az Európai Unió és Németország, illetve a régió többi országának, például Lengyelországnak az átlagától.

Ami a munkanélküliséget illeti, a 2016. januári 4,9%-ról 2020 májusában elérte a 2,9%-ot, majd 2021 januárjában 3,3%-ra emelkedett. Elemeznünk kell, hogy milyen mértékben vagyunk fordulóponton, illetve az oltások felgyorsulásával és a várható újkezdéssel visszatérünk-e a munkanélküliségnek az elmúlt öt évben tapasztalt csökkenéséhez.

A felmérést a SIPOCA 613 Fenntartható Románia projekt keretében végezték, amelyet az Európai Szociális Alap társfinanszíroz a 2014–2020 közötti operatív program révén, és amelyet a Fenntartható Fejlődés Főosztály hajt végre.

SEGESVÁR

Szerkeszti: Bodolai Gyöngyi

A terelőút a legfontosabb Új külső a polgármesteri hivatalnak

A helyhatósági választásokat követően a Független Szövetség Segesvárért helyi párt színeiben induló Iulian Sirbut választották polgármesternek, helyettese Burghlea Bogdan, a polgármester párttársa lett. Tanácsbeli többsége ugyancsak a helyi pártnak van a Szociáldemokrata Párttal és az RMDSZ-szel közösen. Tizenegy szavazaton múltott, hogy a segesvári magarság nem tudta megtartani a három tanácsosi tisztséget.

Az RMDSZ-t a helyi tanácsban Gál Ernő és Buzogány Erzsébet képviseli. Az új vezetőség terveiről, elképzeléseiről, hiszen tennivaló van bőven, Gál Ernő képviselőt kérdeztük.

– A választásokat követően, bár kevesebben vagyunk, a tanács összetétele úgy alakult, hogy ránk nagy szükség van, és így számíthatunk a polgármester segítségére.

– Milyen nagyobb szabású tervei vannak az új városvezetésnek?

– A számítások szerint az idén megtörténnek a szükséges előkészületek, amelyek lehetővé teszik, hogy a jövő évben elkezdődjön a terelőút kiépítése. Héjjasfalva határában indul, a téglagyár környékén halad át, és a város alsó részén lesz a kijárat, ha jóváhagyják a nyomvonalat. A másik nagyszabású terv a

Gál Ernő

Küküllőn átvezető híd építése, amely összeköti a várost a Brassó felőli kijáratnál levő Bărăgan negyeddel. Hozzáfogtak a Kaca-Segesvár útvonal korszerűsítéséhez, hogy a vasúti átjárókat, egy kivétellel, meg lehessen szüntetni. Ezenkívül rengeteg a tennivaló, az új csapatban van elegendő jó szándék és akarat, de a járványhelyzet okozta pénztelenség miatt bizonyos tervek háttérbe szorulnak. A polgármester gyakran jár Bukarestbe, keresi a kiutat, reméljük, ha az idén nem is, jövőben sikerrel jár.

Sok pénzt felemésztett a kórház, az oltóközpont kialakítása, amely az egész környéket el fogja látni. Az iskola sportsarnokában van berendezve, 12 ponton oltanak majd benne, de jelenleg csak egy működik, az oltóanyag mennyisége miatt.

Nagyon fontos a helyi szállítási vállalat átszervezése, amelynek a tanács is részvényese. Valamit kell tenni, hiszen a régi nagy autóbuszok szinte üresen közlekednek. Más járművekre van szükség, fel kell nőni a többi városhoz, ahol ezt már megoldották.

Óriási probléma a hulladékkezelés. Bár le volt zárva a szeméttel, ahova nem csak a megyéből hordták a szemetet, és megtelt, de újra engedélyezték a használatát. A város tele van szeméttel, és mai lakói nem értik meg, hogy Segesvárra vigyázni kellene. A helyi rendőrségre óriási szerep hárulna abban, hogy a szemetelőket azonosítsák és megbüntessék.

Magyar vonatkozásban pozitívan látom a jövőt, számíthatunk a polgármesterre, amit szeretnénk kihasználni, hogy az egyházakat, kulturális intézményeket segíteni tudjuk, annak dacára, hogy a 12 tagú tanácsban kevesen vagyunk. Ebben nagy segítségünkre lehet tanácsostársam is, aki kiváló szakember.

– Milyen cél megvalósítását szeretnék támogatni a közeljövőben?

– Segesvár nagy szégyene az egykori vármegyeháza, ma polgármesteri hivatal székhelyének állapota, ezt kellene minél hamarabb felújítani, már csak azért is, mert a vár egyik reprezentatív épülete, amely rászolgált az új külsőre.

Fotó: Nagy Tibor

A lelki építés

Nyolc fiatal konfirmál az idén

Új unitárius lelkésze van a segesvári gyülekezetnek Jenei László Csaba személyében, akire pályázat útján 2020 szeptemberében szavazott a lelkészválasztó közgyűlés, és aki a Küküllői Egyházakör jegyzője. Felesége, Jenei Ildikó egészségügyi asszisztens és a kántori teendőket is ellátja.

Bár hét éven át Magyarsáron végzett eredményes szolgálatot, Segesvár iránti vonzódása pipei-nádasi lelkészként már kialakult. Akkor kötődtek jó barátságok, ismeretségek, olyannyira, hogy amikor előző szolgálati helyén megkérdezték, hogy nem vágyódik-e másfelé, kicsit viccesen azt válaszolta, hogy megvárja, ameddig a segesvári lelkész nyugdíjba megy. Ami korábban bekövetkezett, mint gondolta volna.

Érdeklődésünkre elmondta, hogy azt szeretné folytatni, amit lelkészi szolgálata során eddig is végzett: azaz a lelki építést elsősorban. De nemcsak a lelkekben hagyott nyomot Magyarsáron, ugyanis szolgálata idején kívül-belül felújították a templomot, és a híres harangláb javítása is befejeződik az idén. Működött az egyházi kórus, amelynek ötletét felkarolták, gazdag egyházi élet volt a településen, jó gondnokunknak, Balázs Józsefnek is köszönhetően – tette hozzá.

A kérdésre, hogy milyen elképzelésekkel, célokkal érkeztek Segesvárra, Jenei László Csaba elmondta, hogy szeretné továbbvinni azt a munkát, amelyet Nagy Ferenc lelkész elkezdett: foglalkozni a fiatalokkal, nemcsak az iskolában, az egyházi vallásórák keretében is. Szeretnék felkarolni a jól működő nőszövetség terveit, céljait, és újra elkezdni a tevékenységet, ha a járványhelyzet lehetővé teszi. Érdekes meghívottakkal megszólítani a felnőtteket, összefogni őket, hogy több szálon kötődjenek az egyházhöz.

– Készülünk a konfirmációra, ami a múlt évben a járványhelyzet miatt elmaradt. Hogy be tudjuk tartani

az előírásokat, a tervek szerint két csoportban fognak konfirmálni, június 20-án a négy hetedikes, és augusztus 1-jén a négy nyolcadikos diák.

Szeretnénk újraindítani az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egyesület helyi szervezetét, és figyelünk a meglévő testvérkapcsolatok ápolására is.

Fontosnak tartom az év eleji családlátogatásokat, hogy megismerjük a papíron több mint 800 lelkes gyülekezet tagjait, akik közül lehetséges, hogy sokan már külföldön élnek.

Hozzánk tartozik a 65 lelkes áldott kicsi fehéregyházi gyülekezet, ahol kéthetente tartunk istentiszteletet. Várjuk, hogy beinduljon a turistaidény, hiszen a 15 ágyas szálláshelyen 25 személyt tudnak fogadni – számolt be Jenei László Csaba, az új unitárius lelkész.

Igazi közös munka volt Kívül-belül megújult a szülészeti-nőgyógyászati osztály

Kívül-belül megújult a négy címen tíz épületből álló Segesvári Muncipiumi Kórház szülészeti-nőgyógyászati osztályának helyet adó épület az Állomás utcában. Mivel az új kórház építésére szóló ígéretek nem váltak valóra, a valamikor szanatóriumként működő, leromlott állagú épület felújításához 2019-ben fogtak hozzá.

Igazi közös munka volt, amelyhez Ioana Ţigan Remény és Csoda nonprofit alapítványtól kaptak támogatást, és a város több cége is melléjük állt, építkezési anyagokat, munkásokat biztosítva. Segítettek a helyi és a környékbeli polgármesteri hivatalok is. Néhányszor önkéntes munkát is szerveztek, az udvarszépítés során például, amelybe bevonták a lakosságot, és övodások is részt vettek, ami újdonságot jelentett. Kerítést cseréltek, festettek, új padokat helyeztek el – számol be Tanaszi Sarolta, a kórház igazgatója.

Az épület külsejének a megváltoztatása után hozzáfogtak a belső felújításához, amit a funkcionalitás szempontjából újraterveztek. A felszerelést bővítették, sikerült echográfot, nagy teljesítményű ultrahangkészüléket, inkubátort és UV-lámpákat beszerezni. Saját alapokból sterilizálókészüléket vásároltak, felújították a műtőt.

Bővítették a személyzetet, a szülészeti részlegen hét orvos és egy

Tanaszi Sarolta

neonatólogus van alkalmazásban, és pár orvos szeretne odamenni, ami jó jel, hiszen korábban nem sokan kíváncsiak Segesvárra. Gondot jelent az aneszteziológus orvos hiánya, jelenleg egy szakorvos van, aki ellátja a sebészeti és a nőgyógyászati műtőt, de már erre a szakra is van jelentkező.

A felújítás során sem szünetelt a tevékenység, és szép színes lett belül is az épület, ahol 2020-ban 440 újszülöttet segítettek a világra.

Az igazgató elmondása szerint a sebészetenek helyet adó épület külsejének felújítása maradt még hátra, amit a koronavírus-járvánnyal kapcsolatos költségek késleltettek. Jelenleg minden engedéllyel rendelkeznek, már csak munkásokat kell találni, hogy a felújítást elvégezzék.

Ódon házak titka

A rézművesmester

Segesvár ódon utcái sok érdekes titkot rejtenek. Egy különleges régi szász házban él Nagy Vilmos rézművesmester, aki májusban lesz 90 éves. Bár székely ezermester elődeire hivatkozva autodidakta módon sajátította el a mesterséget, alkotásaiban, amelyekből erdélyi templomokban osztják az úrvacsorát, bámulatra méltóan lényegíti át, az anyaghoz igazodva, a népi motívumokat, s a kész mű olyan lesz, mintha középkori mesterek keze nyomát viselné.

Isten éltesse a hamarosan 90. évébe lépő mestert, akinek életpályáját egy későbbi Harmónia mellékletünkben olvashatják.

A templomtörténethez nyújtottak új információkat

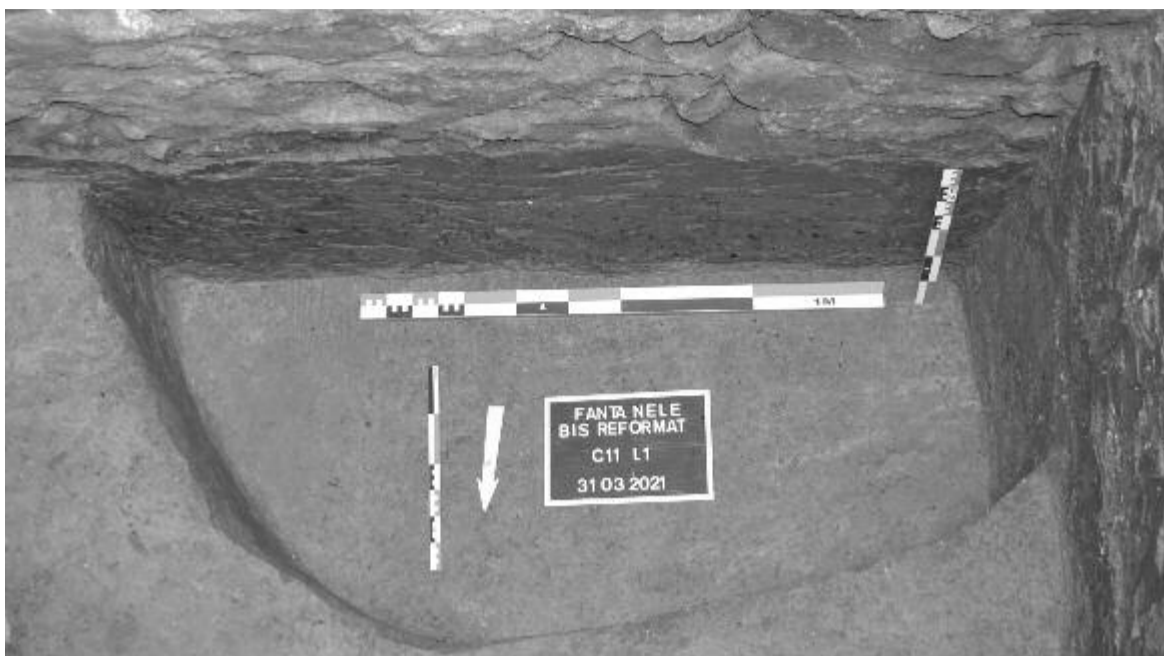
Véget értek a gyulakutai ásatások

Az elmúlt héten Gyulakután befejeződtek azok a régészeti ásatások, amelyeket kötelezően előírt a művelődési minisztérium a református templomnál végzett felújítási munkálatok során. A Maros Megyei Múzeum által végzett feltárások három szakaszban zajlottak: februárban László Keve régész vezetésével megnyitották a templomban négy szelvényt, majd Gál Szilárd régész feltárta a Szövérdi-Bethlen-kriptát a templom szentélyrészében, az elmúlt két hétben pedig a templomkertben végzett ásatásokat a vízvezetés kialakítása előtt. A legfrissebb eredményekről és következtetésekről Gál Szilárd számolt be a Népújságnak.

Gligor Róbert László

A legutóbbi ásatások során tizenkét szelvényt nyitottak a templomkertben, ezekben egyrészt antropikus (emberi tevékenységhez köthető) elemeket, tárgyakat kerestek, másrészt azt szerették volna megállapítani, hogy az 1331-ben már létezett középkori templom és tornyának építési kora milyen viszonyban állnak egymással. Kiderült, hogy a torony egy időben épült a templomhajóval, de a felső részét és süvegét módosították a későbbiekben. Azt is megállapították, hogy a templomnak a jelenlegi kazettás mennyezete előtt létezett egy késő gótikus, bordás boltozatos mennyezete, amely mintegy három méterrel alacsonyabban húzódott a mainál. Ezt a falkutatások is jelezték, de a templomtoronyban is találtak egy befalozott nyílást, amelyen az egykori padlástérbe be lehetett jutni. Egyértelmű, hogy a 16. század végén a templomon átalakításokat végeztek, és nem csak a boltozatos mennyezetet bontották el. Ebben az időben támpillérekkel erősítették meg a templomhajót. A meghosszabbított szentély támpillérei korban meg egyeznek a kibővített szentély alapozásával, „össze van szöve” a pillérek alapjával. A templom déli oldalán levő alacsony portikus (bejárat) is később épült, ezt mutatja sekély alapzata és elváló alapja is.

Anomália nehezíti a korábbi, Árpád-kori templom behatárolását: László Keve talált néhány követ, amely korábbi építkezésre, alapo-

Az Árpád-kori lakóház (gödör) északkeleti sarka

zásra utal, talán egy fából készült régebbi, kisebb templomra, de a múlt héten Gál Szilárd egy újabb szelvényt nyitott a templomban, a szószek előtt, a diadalív alatt, azonban nem talált ilyen jellegű bizonyítékot. Rábukkant ugyan egy, az előzőkhöz hasonló kőre, amely azonban egy régi beavatkozás során elmozdult, és másodlagos pozícióban került napvilágra. Ebből arra következtet a régész, hogy itt még a 16-17. században is rendszeres temetkezések folytak, és ezek a beavatkozások minden előző nyomot megsemmisítettek. Ugyanebből az okból nem tudják megállapítani az egykori szentély záródásának vonalát sem: az alapozás mutatja, hogy a korábbi szentély vonala meddig haladt, hol fordult be, de nem dokumentálható, hogy egyenes vagy sokszögzáródásról volt-e szó, hiszen azon a részen épült a 17. században a Szövérdi-Bethlen-kripta is, ami ugyancsak minden addigi emléket megsemmisített.

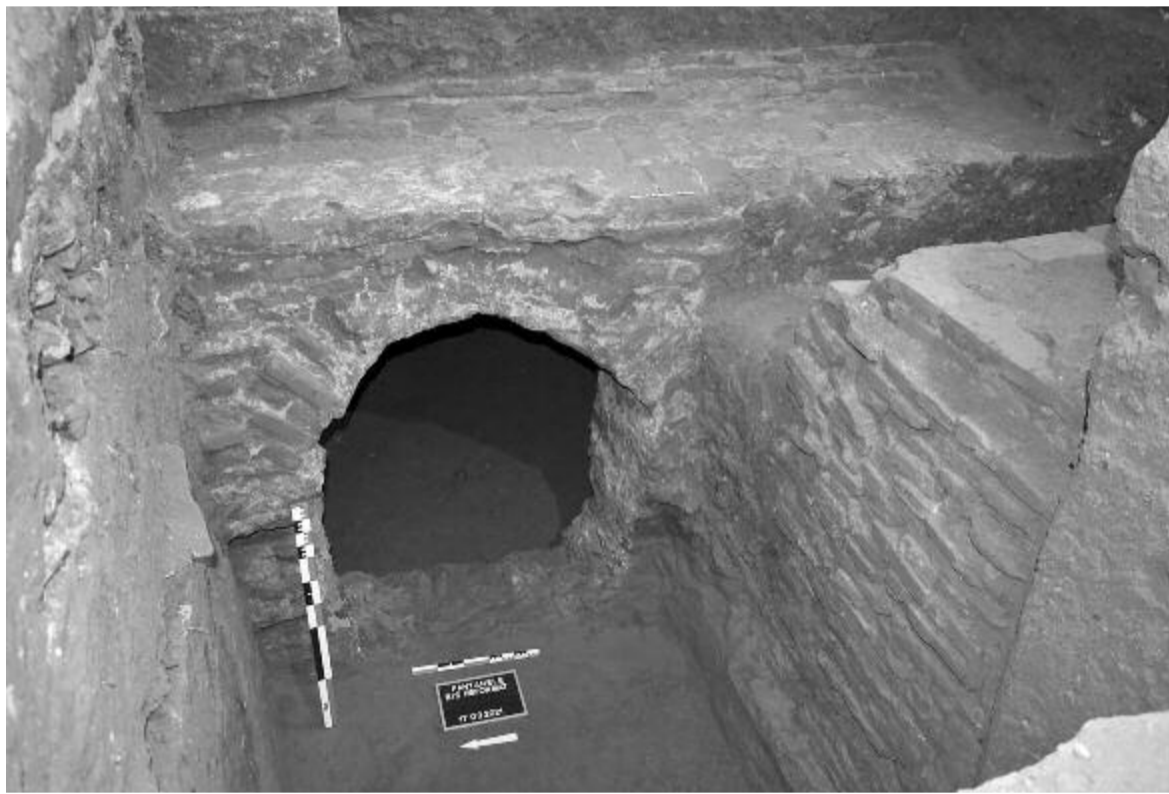
A falkutatások rámutattak arra, hogy a mészrétegek alól előkerült freskók a középkori templom építése során készültek, de a kutatások eredményeit a templomszentély behatárolásánál is hasznosítani tudták: kiderült, hogy a korábbi szentély kisebb és keskenyebb volt a jelenleginél.

Szinte csak sírokat találtak

Érdekes módon, de egyelőre ismeretlen okokból a bevett szokástól eltérően Gyulakután a templom

nem domboldalon, magaslaton épült, hanem a Küküllő árterén, egy vízennyős, mocsaras területen, amelyet az építés előtt feltöltöttek.

Egyetlen ókori (feltehetően római) elem került elő az egyik szelvényből, egy kerámiaedény peremdarabja, de ez nem itteni

A Szövérdi-Bethlen-kripta bejárata és a később épült kisebb családi sírépítmény

Éppen ezért a templom körül a régész semmilyen óskori kultúrához (bronz-, vaskor stb.) köthető nyomot nem talált, tehát ha ilyen létezik is, azt a falutól északra húzódó magasabb dombokon kellene keresni.

tevékenységre utal, hiszen a lelet abból a földrétegből került elő, amelyet a templomhely feltöltésekor használtak. A templomkertben végzett ásatások szinte semmilyen korábbi emberi tevékenységhez köthető nyomot nem hoztak felszínre, csak a templomtorony északi oldala mellett bukkantak egy földbe mélyített, valószínűleg Árpád-kori lakóház (gödör) nyomaira, ahonnan edénytöredékek, állati eredetű ételmaradékok és egy szövőszéknel használt hálónéhezék bukkantak elő.

Amint várható volt, a templomkertben a templom körüli temetőt tárták fel. Mivel a mély, azaz két méter alatti temetkezés nálunk csak Mária Terézia rendelete nyomán, a 19. század elejétől kezdett elterjedni, értelemszerűen itt sekély síroknak kellett volna lenni. A feltárt sírok viszont mind jóval korábbiak, a középkori, katolikus rítushoz köthető nyugat-kelet tájolásúak, továbbá mély fekvésűek, a töltésréteg alattiak, azaz a sárga agyagrétegig engedték le a holttesteket, amely ugyancsak az eredetileg mocsaras talajviszonyokra utal, illetve azt mutatja, hogy az elhunytak a 14. század előtt kerültek a földbe. Egy pártával eltemetett lány sírjára is rábukkantak, de semmilyen más tár-

gyat (például hajkarikát) nem találtak mellette, amelyből meg tudnák határozni ezeknek a temetkezéseknek a pontosabb korát. Az Árpád-kori lakóház (gödör) pontos korát nehéz meghatározni. A középkori templomnál régebbi, de az itt talált kerámiaanyag széles kronológiai besorolása miatt az alsó határát nehéz felbecsülni. Ezért a kulcsfontosságú rétegekből geológiai mintákat (kötőanyag) és C14 (emberi csontanyag) mintákat vettek.

A torony északi fala mellett egy mésztöltő gödör is előkerült: a két világháború között volt itt egy püspöki vizitáció, vélhetően azt megelőzően végeztek javítást a templomnál, és akkor áshatták a gödört. Viszont a gödörben egy újabb pártás lány koponyájára bukkant a régész, a maradvány másodlagos pozícióban volt, azaz a mésztöltő gödör ásásakor bukkantak rá, de nem dobták el, hanem a gödör egyik sarkában újra eltemették a koponyát. Az eredeti sír ugyancsak mély fekvésű lehetett.

Megtaláltak egy második kriptát is

A második ásatási szakaszban, a Szövérdi Gáspár János és Bethlen Zsófia holttestét is befogadó kriptá feltárásával párhuzamosan egy második, jóval kisebb kriptát is talált Gál Szilárd. Erről eddig nem igazán beszéltek a híradások, ugyanis egy későbbi és jelentéktelenebb építményről van szó, amelynek nincs régészeti jelentősége, ezért ki sem bontották. A marosvásárhelyi Vártemplomban találtak hasonló sírt, valószínűleg a 18. század végéről vagy a 19. század elejéről való. Egy közel két méter hosszú és egy méter széles sírkonstruktóról van szó, amelybe valószínűleg egy személyt vagy egy család két-három tagját temették el többpadmalys szinteséssel. Téglafalai vannak, de nincs bejárata, a holtteste(ke)t felülről engedték be a kamrába. Azt, hogy sem korban, sem rokonságban nem állhatott közel az illető család a 17. századi patrónusokkal, az is bizonyítja, hogy ezt a sírkamrát nem a Szövérdi-Bethlen-kripta mellett vagy folytatásában, hanem annak bejárata közelében, a szentély közepes részén alakították ki. A régészek egyébként már a februári ásatások kezdetén állították, hogy a templom alatt több kriptá is létezik.

Középkori temetkezési lelet a szentély déli fala alatt

Fotók: Maros Megyei Múzeum

Leomlott Tacs református templomának tornya

Fotó: Kiss Gábor / MTI

A hét végén leomlott Tacs régi református templomának tornya – közölte honlapján az Erdélyi Református Egyházkerület.

A 18. században épült, használaton kívüli templom tornya szombaton késő este omlott össze, az esemény idején senki nem tartózkodott a közelében.

A Beszterce megyei település református közössége 1691-ben épített sövényfalú templomot, melyet 1711-ben kőtemplommá alakított, majd 1800-ban újjáépített. A templom 1711-ben készült kazettás mennyezetét a szakemberek különösen értékesnek tartják.

A településen korábban szászok és magyarok éltek. Egymás közelébe épült a száz evangélikus és a magyar református templom és parókia. Az instabil talaj miatt azonban mindkét templom megrongálódott. A szász közösséget a második világháború után

kitelepítették a faluból, így a mintegy 200 lakosú település ma magyar többségű.

A református egyház megvásárolta az evangélikus parókiát és templomot, 2000 után mindkettőt újjáépítette. Az evangélikus templomnak csupán a tornya maradt meg az eredeti állapotában. 2005 óta immár az újjáépített templomban tartják az istentiszteleteket.

Székely Szabolcs taci lelképásztor elmondta: a gyülekezettel együtt sajnálja a történeteket, de megtették, amit lehetett. Az orgonát és a harangokat még 2007-ben átszállították az új templomba. Oda viszik át az 1905-ben készített szószékkoronát, a Mózes-széket és a papné padját is. Hozzátette: jelenleg az új templom régi tornya is felújításra szorul, a szükséges engedélyeket várják a munkálatok elkezdéséhez. (MTI)

Tavaly 51 százalékkal nőtt a vezetékes internetforgalom

Tavaly 51 százalékkal nőtt a vezetékes internetforgalom a 2019-es évhez képest, a növekedés négyszer nagyobb volt, mint 2019-ben az előző évhez képest – közölte Eduard Lovin, a telekommunikációs szakhatóság alelnöke.

Elmondta, hogy a 2020-as évre vonatkozó előzetes jelentés szerint a vezetékes internetforgalom tavaly meghaladta a 10 ezer petabyte-ot. A vezetékes internetkapcsolatok száma megkétszereződött a vizsgált időszakban és elérte az 5,7 milliót (ebből 2 millió vidéken van), a forgalomműködés viszont négyszer nagyobb volt, mint 2019-ben az előző évhez mérten. Ez utóbbi látványos növekedésnek az az oka, hogy a járvány miatt nagyon sokan otthonról dolgoztak.

A lakosság számához viszonyítva a havi vezetékes internetforgalom elérte a 44 GB-ot, ami azt jelenti, hogy átlagban egy lakos 1,5 GB vezetékes internetet „fogyaszt” naponta. A mobilinternet-forgalom szerényebben, 30 százalékkal nőtt 2020-ban 2019-hez képest, elérte az 1100 petabyte-ot, ami azt jelenti, hogy a romániai internetforgalom 90 százaléka a vezetékes hálózatban generálódott. A romániai polgárok havonta átlagban 4,9 GB mobilinternetet fogyasztanak. A mobilinternet esetében a növekedési ütem 44 százalékkal maradt el a 2019-estől, aminek oka az, hogy a koronavírus-járvány miatt bevezetett korlátozások következtében tavaly a fogyasztók kevésbé voltak mobilisak, így többnyire vezetékes internetet használták a mobilinternet helyett.

A statisztikai adatokból az is kiderült, hogy a vezetékes internetkapcsolatok száma tavaly háromszor gyorsabban nőtt vidéken, mint a városokban, hiszen a városokban 100 ezer új kapcsolatot létesítettek, míg vidéken 300 ezret. Romániában a vezetékes internetkapcsolatok 80 százaléka lehetővé teszi a 100 Mbs sávszélességet, ami nemcsak az Európai Unióban, hanem a világon az egyik legnagyobb aránynak számít – mondta Eduard Lovin. Tavaly év végén a vidéki vezetékes internetkapcsolatok 65 százaléka biztosított 100 Mbs sávszélességet. (MTI)

Forrás: PC Fórum

Egyre több hibrid autót értékesítenek

Az év első három hónapjában csaknem 2500 új elektromos és hibrid autót értékesítettek Romániában, ami 65 százalékos növekedést jelent 2020 első negyedéhez mérten – derül ki a Gépkocsigyártók és Importőrök Egyesületének (APIA) adataiból.

Az összes eladott új gépjármű számához viszonyítva a környezetkímélők aránya 12,2 százalékra nőtt a tavaly január-márciusban jegyzett 5,5 százalékról.

A 2021 első három hónapjában eladott környezetkímélő autók közül 1722 – azaz 58,6%-kal több, mint tavaly ugyanebben az időszakban – full hibrid hajtású volt, 360 (132,3%-os növekedés tavalyhoz képest) plug-in hibrid, a tisztán elektromos autók eladása pedig 52,2 százalékkal 414 darabra nőtt. A legkelendőbb elektromos autók

Volksagen modelljei bizonyultak, amelyekből 123-at adtak el, ezt a Peugeot követi 47 darabban, majd a BMW (40), a Renault (34), a Hyundai (27), a Mini (24), a Nissan (20), a Mazda (18), az Opel (14) és a Skoda (13) következik a sorban.

A hibrid autók piacát továbbra is a Toyota vezeti 1422 eladott járművel, a második helyen a Hyundai áll 178 darabban, majd a Ford (44), a Lexus (36), a Honda (15), a Renault (14), a Subaru (9), valamint a Kia és a Suzuki (2-2 darab) jön.

A plug-in hibrid autók közül a Volvo modelljeiből adtak el a legtöbbet január-márciusban, 73 darabot, a további sorrend: Mercedes Benz (70), BMW (59), Renault (47), Mitsubishi (23), Ford (22), Porsche (13), Skoda (8), Mini és Volkswagen (7-7 darab).

Az APIA statisztikái szerint csak márci-

usban 827 új környezetkímélő járművet adtak el Romániában, ami februárhoz vi-

szonyítva 0,60 százalékos növekedésnek felel meg. (Agerpres)

Forrás: Wall-Street.ro

Ön magyar állampolgár
és változtak személyi
adatai?

Jelentse be mielőbb!

Mi segítünk!

☎ 0800-420-111

✉ info@eurotransalapitvany.ro

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*E képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek.

r.a.d.i.o
gaga
www.radiogaga.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás
- szőnyegmosás

Marosvásárhely
Pradeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

radio.kptv.ro

MAGYAR CSALÁDI BALZSAM

REUMATIKUS PROBLÉMÁKRA,
CSONT- ÉS ÍZÜLETI FÁJDALMAKRA!

fájdalomcsillapító és
gyulladáscsökkentő hatású
gyógynövényekkel

HÍVJON MOST ingyenes tanácsadásért!

A BALZSAM
HÁTRA, LÁBRA, DERÉKRA!

Tel.: 0738/659-043
www.naturcomodit.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó		• Emma vendéglő,	- 0740-083-077
- információ	- 118-932	hidegtálok készítése	- 0365/404-664
- általános	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
• Központosított ügyelet		• RDS-RCS	- 0365/400-401
(Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD,			- 0365/400-404
Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat	- 0800-801-929
• Rendőrség	- 0265/202-305	- vidék	- 0265/929
• SMURD (betegekkel		• Delgaz Grid	- 0265/200-928
kapcsolatos információk)	- 0265/210-110		- 0800/800 928
• Sürgősségi szolgálat:		• Aquaserv:	
- gyermekeknek	- 0265/210-177	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
Marosvásárhelyi		- közönségszolgálat	- 0265/208-888
Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- központ	- 0265/208-800
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS,			- 08008 208-888
otthongondozó szolgálat,		• Fogyasztóvédelmi hivatal	- 0265/254-625
8-16 óra között:	0736-883-110	• Vasútállomás	- 0265/236-284
		• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés	
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	(0-24 óra), professzionális balzsamozás	
	- 0265/312 436	Nemzetközi halottszállítás	- 0265/215-119
	- 0265/250-120		- 0744-282-710
	- 0265/263 351	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
• Marmed	- 0265/250-344	koszorúk	- 0745-606-269
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	és halottszállítás	- 0758-047-604
	- 0729-024-380	• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
Labor	- 0751-114-307		- 0265/262-907

e-mail: marmed@marmed.ro,
www.marmed.ro

• Dora Optics	- 0733-553-976
• Dora Medicals	- 0265/212-971
• Radiológia, echográfia	
Dr. Jeremiás István	- 0265/222- 446

Méltányos reklámdíj fejében

állandó szereplője lehet

a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak.

Várjuk jelentkezését

a 0265/268 854-es telefonon.

Hirdessen Maros megye
legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti
online is.

Marosvásárhelyi **96 FM**
Rádió **106,8 FM**
Románia **1323 AM**
www.marosvasarhelyiradio.ro